

Läroarbudsutbildningsnämnden
Svenska språket

Kursplan

Barns läs-, skriv- och matematiklärande

Kurskod:	LPAF61
Kursens benämning:	Barns läs-, skriv- och matematiklärande <i>Learning reading, writing and mathematics for preschool</i>
Högskolepoäng:	30
Utbildningsnivå:	Avancerad nivå
Successiv fördjupning:	Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav (A1N)

Huvudområde:
PGA (Pedagogiskt arbete)

Beslut om fastställande

Kursplanen är fastställd av Läroarbudsutbildningsnämnden 2020-03-06 och gäller från höstterminen 2020 vid Karlstads universitet.

Behörighetskrav

Minst betyget godkänd på Tema Barn och Barndom, 30hp, Tema lärande och utveckling. 30hp, VFU II och VFU III samt minst 35hp från De yngsta förskolebarnens språkliga, matematiska och estetiska lärande och Naturvetenskap, teknik, bild och drama, 30hp. Registrerad på Att leda och utveckla förskolans verksamhet, 30hp.
Motsvarandebedömning kan göras.

Lärandemål

Kursen syftar till att studenten skall fördjupa sina teoretiska kunskaper om läs-, skriv- samt matematiklärande i förskola och förskoleklass för att därigenom utvecklas till en reflekterande praktiker. Studenten skall utveckla förståelse för de äldre förskolebarnens och barn i förskoleklassens språkliga

och matematiska lärande i interaktion med estetiska uttrycksformer, som exempelvis bild, musik, drama och dans.

Delkurs 1: Svenskämnet med inriktning på svenska språket i samspel med estetiska uttrycksformer, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna:

1. jämföra och värdera metoder och modeller för grundläggande läs- och skrivinläring ur ett första- och andraspråksperspektiv, samt reflektera över de didaktiska konsekvenserna i undervisningen med hänsyn till barns olika förutsättningar,
2. redogöra för och tillämpa grundläggande grammatiska begrepp samt motivera hur läraren i kombination med estetiska uttrycksformer kan forma en kreativ lärandemiljö för barns metaspråkliga utveckling,
3. redogöra för, analysera och problematisera teorier och metoder för hur undervisning i förskolan kan stimulera barns språkutveckling genom estetiska lärprocesser samt
4. tillämpa kunskaper om hur digitala verktyg och multimodala uttrycksformer kan användas som pedagogiska verktyg för språkutveckling.

Delkurs 2: Svenskämnet med inriktning på litteratur i samspel med estetiska uttrycksformer, 7,5 hp.

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna:

1. redogöra för och tillämpa metoder och modeller för arbete med fiktion, lyrik och berättande samt reflektera över deras didaktiska konsekvenser för undervisning i förskolan och förskoleklass,
2. analysera och tolka barnlitteratur,
3. argumentera för principer för urval av skönlitterära texter för ett litteraturpedagogiskt arbete där estetiska lärprocesser utforskas samt
4. analysera och reflektera över berättandets, fiktionens och de estetiska uttryckens roll i relation till människans livsvillkor.

Delkurs 3: Matematiken i samspel med estetiska uttrycksformer, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna:

1. kommunicera ämneskunskaper gällande områdena taluppfattning, aritmetik, pre-algebra, problemlösning, geometri och statistik,
2. redogöra för hur ämneskunskaper med fokus på taluppfattning, aritmetik, problemlösning, pre-algebra, geometri och statistik kan omsättas till undervisning i förskolan och förskoleklass,
3. analysera och förklara samverkan mellan matematik och estetiska uttrycksformer,
4. analysera och förklara berättandets roll för förståelse av grundläggande matematiska begrepp,
5. redogöra för hur digitala resurser kan användas för att utveckla barns matematiska förmågor och
6. redogöra för forskning av relevans för matematikundervisning i förskolan och förskoleklass.

Delkurs 4: Svenskämnet, matematiken och de estetiska uttrycksformerna i samspel: ett vetenskapligt perspektiv på undervisning och didaktik 7,5 hp

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna:

1. självständigt reflektera kring och ta ställning till forskningsbaserade vetenskapliga teorier om undervisning och lärande i förskolan och förskoleklass,
2. sammanfatta och värdera pedagogisk forskning om estetiska lärprocesser,
3. välja, motivera och bedöma olika estetiska uttrycksformer som stöd för förskolebarns läs- skriv- eller matematiska lärande samt
4. systematiskt sammanfatta och värdera beprövad erfarenhet av estetiska lärprocesser som stöd för förskolebarns läs- skriv- eller matematiska lärande.

Innehåll

Kursen utgår från och fördjupar innehåll i tidigare kurser på grundnivå.

Delkurs 1: Svenskämnet med inriktning på det svenska språket i samspel med estetiska uttrycksformer 7,5 hp.

I delkursen jämförs och värderas metoder och modeller för grundläggande läs- och skrivinläring ur ett första- och andraspråksperspektiv. Didaktiska konsekvenser med hänsyn till barns olika förutsättningar i förskolan och i förskoleklass fördjupas.

Grundläggande grammatiska begrepp redogörs för och tillämpas. Teorier och metoder för hur undervisning kan stimulera barns språkutveckling i kombination med estetiska uttrycksformer i förskolan och förskoleklass analyseras och problematiseras. Även kunskap om hur digitala verktyg och multimodala uttrycksformer kan användas som pedagogiska verktyg för språkutveckling i förskolan och i förskoleklass fördjupas.

Delkurs 2: Svenskämnet med inriktning på litteratur i samspel med estetiska uttrycksformer 7,5 hp

I delkursen behandlas, centrala teorier om barnlitteratur, fiktion och berättande, samt bilderboksanalys. Vidare behandlas litteraturredaktisk teori och forskning, metoder och modeller för boksamtal och arbete med fiktionstexter, lyrik och berättande samt teori och forskning om estetiska läroprocesser i förskolan och förskoleklass. Praktiskt, laborativt arbete med estetiska uttrycksformer där barnlitteratur används som utgångspunkt ingår. Interkultur, intersektionalitet och hållbar utveckling är särskilda fokusområden.

Delkurs 3: Matematiken i samspel med estetiska uttrycksformer, 7,5 hp

I delkursen diskuteras och övas på att omsätta grundläggande matematiska kunskaper till undervisningssituationer lämpade för förskolan och förskoleklass. De matematiska områden som är i fokus i delkursen är taluppfattning, aritmetik, pre-algebra, problemlösning, geometri och statistik. Inom aritmetik läggs fokus på de fyra räknesätten. Inom pre-algebra läggs fokus på likhetstecknets användning och innebörd. Inom geometrin behandlas geometriska objekt och begrepp samt rumsuppfattning. Vidare diskuteras mätning utifrån längd, area, volym och tid. Språkets roll inom matematikundervisning lyfts fram, främst i relation till matematiska begrepp av relevans för barn i förskolan och förskoleklass.

I delkursen ingår att använda digitala verktyg, bland annat som en berättande arbetsform där matematik och estetiska uttrycksformerna samverkar. Berättandes roll och möjligheter i matematikundervisning diskuteras och provas genom att skapa animerade filmer. Digitala verktyg diskuteras även i relation till utvecklandet av barns matematiska förmågor. Vidare ingår i delkursen att läsa, diskutera och reflektera över forskning med relevans för matematikundervisning för barn i förskolan och förskoleklass.

Delkurs 4: Svenskämnet, matematiken och de estetiska uttrycksformerna i samspel: ett vetenskapligt perspektiv på undervisning och didaktik 7,5 hp.

I delkursen fördjupas vetenskapliga perspektiv på barns läs-, skriv- och matematiklärande och estetiska läroprocesser. I delkursen bearbetas och granskas pedagogisk forskning om estetiska läroprocesser, samt problematiseras förhållandet mellan beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund som utgångspunkt för utbildning och undervisning i förskolan och i förskoleklass. Studenten genomför under delkursen en gestaltning i grupp och utför en muntlig respons som kritiskt värderar andra studenters gestaltningar utifrån grundtankar om vetenskaplig förankring och/eller beprövad erfarenhet. Studenten genomför också en individuell skriftlig uppsats i form av ett utvecklingsarbete med fokus på hur estetiska läroprocesser kan användas som grund för lärande i läs-, skriv- och matematiklärande.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se separat dokument.

Examination

För samtliga skriftliga examinationsformer gäller att studenten ska tillämpa grundläggande normer för språkriktighet och använda ett för sammanhanget adekvat språkbruk.

För samtliga muntliga examinationsuppgifter gäller att studenten ska använda ett kommunikativt, klart

och för sammanhanget adekvat språkbruk.

Delkurs 1: Svenskämnet med inriktning på det svenska språket i samspel med estetiska uttrycksformer 7,5 hp

Lärandemål 1 och 3 examineras genom en salstentamen.

Lärandemål 2 och 4 examineras genom individuell skriftlig inlämningsuppgift samt genom muntlig gruppredovisning.

Delkurs 2: Svenskämnet med inriktning på litteratur i samspel med estetiska uttrycksformer, 7,5 hp

Lärandemål 1 och 3 examineras genom individuell skriftlig inlämningsuppgift samt genom muntlig gruppredovisning.

Lärandemål 2 och 4 examineras genom en individuell skriftlig hemtentamen.

Delkurs 3: Matematiken i samspel med estetiska uttrycksformer, 7,5 hp

Lärandemål 1 och 2 examineras genom en individuell salstentamen.

Lärandemål 3, 4 och 5 examineras genom grupprojeckt i samverkan med estetiska uttrycksformer.

Lärandemål 6 examineras genom en individuell skriftlig inlämningsuppgift.

Delkurs 4: Svenskämnet, matematiken och de estetiska uttrycksformerna i samspel: ett vetenskapligt perspektiv på undervisning och didaktik 7,5 hp

Mål 1 och 4 examineras genom individuell skriftlig uppsats.

Mål 2 och 3 examineras genom gestaltning i grupp samt genom individuell respons på andra gruppers gestaltning.

För bedömningen skall underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. Former för varje redovisning samt betygskriterier för G och VG presenteras vid kursstart och på kursens webbaserade plattform. Gruppexaminationerna är utformade så att individuella prestationer kan urskiljas, exempelvis genom en enklare form av kollegial bedömning, där studenterna enskilt får redogöra för de andra gruppmedlemmarnas insatser.

Om studenten har ett beslut från Karlstads universitet om särskilt pedagogiskt stöd på grund av dokumenterad funktionsnedsättning har examinator rätt att ge studenten en anpassad examination eller att låta studenten genomföra examinationen på ett alternativt sätt.

Betyg

Kursen bedöms med någon av betygsgraderna Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Kvalitetsuppföljning

Under och efter kursen sker en uppföljning av måluppfyllelse och förutsättningar för lärande i kursen.

Dess främsta syfte är att bidra till förbättringar. Studenternas erfarenheter och synpunkter är ett av underlagen för granskningen, och inhämtas i enlighet med gällande regelverk. Studenterna informeras om resultaten och eventuella beslut om åtgärder.

Kursbevis

Kursbevis utfärdas på begäran.

Övrigt

Gällande regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.

Kursen ingår i förskolläraryrket.